

Poláček & Partners

Monitoring stavebníctva a envirolegislatívy

MAREC 2024

Najdôležitejšie legislatívne zmeny
a zaujímavé novinky

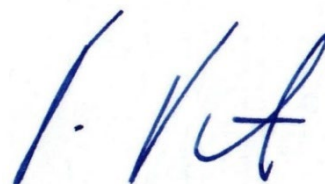
MONITORING / marec 2024

Pozrite si najdôležitejšie právne novinky z oblasti stavebníctva a envirolegislatívy za mesiac marec 2024.

Aj tento mesiac vám prinášame [aktuálny prehľad vyhlášok k stavebným predpisom](#). Venujeme sa tiež **novoprijatým vyhláškam k stavebnej legislatíve**. Nenechajte si ujsť ani **informácie k novej stavebnej legislatíve a k novej legislatíve EÚ ohľadom energetickej hospodárnosti budov**.

Viac o týchto a mnohých ďalších zaujímavostiach sa dočítate **v monitoringu za mesiac marec 2024**.

Prajeme vám príjemné čítanie!

Pavol Poláček, advokát a partner

1. ČO SA ZMENILO?

STAVEBNÍCTVO	
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon)	áno
Zákon č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v časti § 631 – § 656 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, v časti § 536 - § 565 (Zmluva o dielo)	nie
Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastrí nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)	nie
Zákon č. 555 / 2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie
Zákon č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách	nie
Zákon č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá	nie
Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní	nie
Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)	nie
Zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania	nie
Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania	nie
Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní	áno
Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe	áno
Zákon č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Vyhláška č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie	nie
Vyhláška SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii	nie
Vyhláška SR č. 453/2000 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona	nie
Vyhláška SR č. 436/2000 Z. z. ktorou sa upravujú podrobnosti o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti	nie
Vyhláška č. 17/1982 Zb. o technických požiadavkách na výstavbu skupinových rodinných domčekov v osobnom vlastníctve	nie
Vyhláška č. 162/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systémy posudzovania parametrov	nie
Vyhláška č. 364/2012 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 35/1984 Zb. ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon)	nie

Poláček & Partners

Vyhláška č. 461/2009 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov	nie
Vyhláška č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia	nie
Vyhláška č. 284/2013 Z. z. o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti	nie
Vyhláška č. 107/2019 Z. z. o podrobnostiach o výške príspevkov a o náležitostiach žiadosti o poskytnutie príspevkov poskytovaných v súvislosti s energetickou hospodárnosťou rodinných domov	nie
Vyhláška č. 181/2019 Z. z. o výške dotácie na obstaranie nájomného bytu, obstaranie technickej vybavenosti a odstránenie systémovej poruchy bytového domu a o výške oprávnených nákladov na obstaranie nájomného bytu	nie
Vyhláška č. 401/2007 Zb. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol	nie
Vyhláška č. 311/2009 Z. z. o výpočte energetickej hospodárnosti budov a obsah energetickeho certifikátu	nie
Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko	nie

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	áno
Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí	nie
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	áno
Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	áno
Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	nie
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší	nie
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	áno
Zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	nie
Zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách	nie
Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov	nie
Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie

Poláček & Partners

Zákon č. 140/2014 Z. z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku a o zmene a doplnení niektorých zákonov	nie
Zákon č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločnostiach	nie
Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	áno
Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	áno
Vyhláška č. 113/2006 Z. z., ktorou sa stanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie	nie
Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	nie
Vyhláška č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov	nie
Vyhláška č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch	nie
Vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov	nie
Vyhláška č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPRV SR č. 59/2013 Z. z.	nie
Vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší	nie
Vyhláška č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí	nie
Vyhláška č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov	nie
Vyhláška č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona	nie
Nariadenie vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy	nie
Nariadenie vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd	nie
Nariadenie vlády č. 755/2004 Z. z. ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd	áno
Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov	nie

Poznámka: V našom legislatívnom monitoringu pre vás sledujeme zmeny vyššie uvedených právnych predpisov, ktoré boli publikované v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac.

■ **Novela stavebnej legislatívy vstúpila do platnosti**

Dňa 14.3.2024 bol v Zbierke zákonov SR zverejnený zákon č. 46/2024 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Novela stavebného zákona nadobudla účinnosť dňa 1.4.2024.

O schválenej novele stavebnej legislatívy sme vás informovali [v monitoringu za mesiac február 2024](#).

Zaujímajú vás zmeny, ktoré priniesla novela stavebnej legislatívy? Prečítajte si náš článok s názvom **Parlament definitívne schválil zmeny v stavebnej legislatíve. Od apríla nás čaká nový režim**, v ktorom sme zhrnuli **10 najdôležitejších zmien v stavebnej legislatíve**:

1. súčasný stavebný zákon bude platiť (v znení zmien) minimálne do 1.4.2025;
2. od 1.4.2024 nadobudne účinnosť zákon o územnom plánovaní, účinnosť zákona o výstavbe sa odkladá o rok;
3. zavádza sa nová úprava vyhlasovania stavebnej uzávery;
4. vypustila sa možnosť zriadiť chránenú časť krajiny;
5. používanie systému URBION bude zatiaľ na dobrovoľnej báze;
6. novela rozšírila okruh stavieb, pre ktoré bude možné spojiť územné a stavebné konanie;
7. stavebný zákon má nové definície súboru stavieb, hlavnej stavby a súčasti stavby;
8. súbor stavieb bude povoľovať vždy len jeden stavebný úrad;
9. povoľovanie čiernych stavieb sa bude viesť podľa novej právnej úpravy; a
10. mení sa okruh orgánov štátnej správy pre stavebný poriadok a bývanie.

Znenie novely stavebnej legislatívy nájdete [TU](#).

Aktuálne znenie stavebného zákona nájdete [TU](#).

■ Zmeny v stavebnej legislatíve sa dotkli aj životného prostredia

Zákonom č. 46/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa stavebný zákon, došlo zároveň k novelizácii zákona č. 272/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti ochrany životného prostredia v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy, prostredníctvom ktorého sa novelizovalo viacero predpisov z oblasti životného prostredia, a to najmä:

- Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov;
- Zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon);
- Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon EIA);
- Zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; a
- Zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Novela vyššie uvedené právne predpisy mení najmä z dôvodu potreby zosúladenia právnych predpisov na úseku životného prostredia so zmenami stavebnej legislatívy.

Osobitne v zákone EIA sa mení okruh subjektov oprávnených podať odvolanie proti rozhodnutiu v zisťovacom konaní. Podľa novej právnej úpravy bude môcť odvolanie podať výlučne navrhovateľ v prípade, ak sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude ďalej posudzovať.

Účastník konania môže podať odvolanie výlučne v prípade, ak sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nebude ďalej posudzovať.

V súvislosti s uvedenými zmenami **upozorňujeme na pripravovanú veľkú novelu zákona EIA**, ktorej prijatím dôjde opätovne k zásadnej zmene v procese zisťovacieho konania. Opätovne sa bude meniť aj okruh účastníkov oprávnených napádať rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní. O pripravovaných zmenách v zákone EIA sme vás informovali v článku s názvom [Taraba novelizuje zákon EIA. Aké zmeny chystá ministerstvo od mája?](#)

O pripravovanej novele sa viac dočítate v ďalšej časti tohto monitoringu.

Znenie novely stavebnej legislatívy, ktorou sa novelizovali aj predpisy v oblasti životného prostredia nájdete [TU](#).

Aktuálne znenie zákona č. 272/2023 Z. z. nájdete [TU](#).

■ Zmeny v nariadení k vodnému zákonu

Dňa 9.3.2024 bolo v Zbierke zákonov SR zverejnené nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 39/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd v znení neskorších predpisov (nariadenie k vodnému zákonu).

Do nariadenia k vodnému zákonu **sa dopĺňa ustanovenie** o sadzbách poplatkov za odbery podzemných vôd na rôzne účely ich využitia a o sadzbách poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd **o konštatovanie, resp. skutočnosť, že uvedená výška sadzieb poplatkov tak, ako je určená v nariadení vlády, je výška sadzieb poplatkov bez dane z pridanej hodnoty (DPH).**

Nadväzne sa dopĺňa aj postup započítavania DPH pri ročnom zúčtovaní preddavkov poplatkov za odbery podzemných vôd a preddavkov poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd, ak DPH nie je započítaná, resp. uhrádzaná v rámci preddavkov poplatkov za užívanie vôd.

Taktiež sa upravuje primerane termín pre oznámenie údajov o skutočnom odobratom množstve podzemných vôd v predchádzajúcom kalendárnom roku poplatkovým priznaním za odbery podzemných vôd **z 15. februára nasledujúceho roka na 31. januára nasledujúceho roka**, a to v nadväznosti na zmenu resp. skrátenie termínu pre správcu vodohospodársky významných vodných tokov na vykonanie ročného zúčtovania.

Novela nariadenia nadobudla účinnosť 9.3.2024 a jej znenie nájdete [TU](#).

Aktuálne znenie nariadenia k vodnému zákonu nájdete [TU](#).

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

■ Aktuálny prehľad prípravy vyhlášok k stavebným predpisom

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR a Ministerstvo dopravy SR **pripravujú k novým stavebným predpisom viacero vyhlášok**, ktoré majú za cieľ zmodernizovať a zjednotiť postupy pri navrhovaní, povoľovaní a uskutočňovaní stavieb.

Z uvedeného dôvodu pre vás sledujeme **všetky relevantné vyhlášky** (vrátane schválených) a aktuálne štádia ich legislatívneho procesu.

Aktuálny stav legislatívneho procesu vyhlášok k stavebným predpisom nájdete v nasledovnej tabuľke:

	Názov vyhlášky	Číslo a aktuálny stav legislatívneho procesu	Odkaz na vyhlášku/legislatívny proces
1.	Vyhláška č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 11.10.2023	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze
2.	Návrh vyhlášky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o výstavbe	PI/2023/263 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
3.	Návrh vyhlášky o požiadavkách na bezbariérové navrhovanie a užívanie stavieb	PI/2023/264 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
4.	Návrh vyhlášky o dokumentácii stavieb	PI/2023/265	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU .

Poláček & Partners

		Ukončenie predprípravnej fázy	Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
5.	Návrh vyhlášky o všeobecných technických požiadavkách na stavby	PI/2023/266 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
6.	Návrh vyhlášky o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov	LP/2024/37 Vyhodnotenie MPK	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
7.	Vyhláška č. 49/2024 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah a forma žiadosti o zápis do registra odborne spôsobilých osôb a spôsob overenia odbornej spôsobilosti	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 15.3.2024	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze .
8.	Vyhláška č. 69/2024 Z. z. o územnotechnických požiadavkách na výstavbu	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 28.3.2024	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze .
9.	Návrh vyhlášky o informačnom systéme (URBION)	PI/2023/291 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
10.	Vyhláška č. 54/2024 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory formulárov používané informačným systémom územného plánovania a výstavby	Schválená a zverejnená v zbierke zákonov dňa 20.3.2024	Znenie vyhlášky, účinné od 1.4.2024 je dostupné na tomto odkaze .

11.	Návrh vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o členení stavieb	PI/2023/318 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .
12.	Návrh vyhlášky o geodetických a kartografických činnostiach vo výstavbe	PI/2023/227 Ukončenie predprípravnej fázy	Aktuálne štádium leg. procesu nájdete TU . Sprievodnú dokumentáciu nájdete TU .

Za posledný mesiac **došlo** k zmene v prípade nasledovných návrhov:

- Dňa 15.3.2024 **bola v Zbierke zákonov SR zverejnená** vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR, **ktorou sa ustanovuje obsah a forma žiadosti o zápis do registra odborne spôsobilých osôb a spôsob overenia odbornej spôsobilosti**. Cieľom vyhlášky je najmä jednoznačným spôsobom upraviť podrobnosti o obsahu a rozsahu žiadosti o zápis do registra odborne spôsobilých osôb, o spôsobe vykonávania skúšky a o vydaní preukazu odbornej spôsobilosti.
- Dňa 28.3.2024 **bola v Zbierke zákonov SR zverejnená** vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR **o územnotechnických požiadavkách na výstavbu**. Cieľom návrhu vyhlášky je **jednoznačné definovanie územnotechnických a urbanistických požiadaviek na výstavbu** z hľadiska územnotechnického pre všetkých aktérov v procesoch územného plánovania a výstavby.
- Dňa 20.3.2024 **bola v Zbierke zákonov SR zverejnená** vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR, **ktorou sa ustanovujú vzory formulárov používané informačným systémom územného plánovania a výstavby**. Cieľom vyhlášky je zavedenie jednotných vzorov formulárov používaných informačným systémom v procese obstarávania územnoplánovacej dokumentácie pre všetkých účastníkov procesu s cieľom optimalizácie a postupnej automatizácie.

Ak sa chcete o pripravovaných a schválených vyhláškach dozvedieť viac, dávame do pozornosti náš článok [Prehľad vyhlášok k novým stavebným predpisom](#), ktorý priebežne aktualizujeme.

■ **Novela zákona EIA bola doručená do parlamentu**

Dňa 27.3.2024 bol do NR SR doručený vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon EIA) a o zmene niektorých zákonov.

O pripravovanej novele zákona EIA sme vás informovali [v monitoringu za mesiac február 2024](#).

Medzi najpodstatnejšie zmeny pripravovanej novely zákona možno zaradiť **(i) úplné vylúčenie verejnosti zo zisťovacieho konania, (ii) zmeny v predmetoch posudzovania,**

(iii) úplne novú právnu úpravu zisťovacieho konania, (iv) zmeny v procese posudzovania vplyvov, a (v) novú prílohu č. 8, ktorá stanovuje činnosti a ich prahové hodnoty, pre ktoré je potrebné uskutočniť zisťovacie konanie, resp. povinné posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

O pripravovaných najdôležitejších zmenách v zákone EIA sa viac dočítate v našom článku [Taraba novelizuje zákon EIA. Aké zmeny chystá ministerstvo od mája?](#)

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu novely nájdete [TU](#).

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete [TU](#).

■ Od prvého apríla začína na Slovensku nová éra územného plánovania

Zmeny, ktoré so sebou prináša reforma stavebnej legislatívy, Úrad pre územné plánovanie považuje za jedny z najvýznamnejších celospoločenských míľnikov.

Od 1. apríla tohto roka nadobudol účinnosť nový zákon o územnom plánovaní. V každom krajskom meste vznikajú regionálne úrady pre územné plánovanie a výstavbu a spúšťa sa portál pre územné plánovanie.

Ako ďalej uvádza úrad, Nosným pilierom reformy je elektronizácia, ktorá bude pretavená do informačného systému pre územné plánovanie a výstavbu – **myUrbium**.

Jeho prvá časť, portál pre územné plánovanie, od 1. apríla slúži na komunikáciu účastníkov územného plánovania – fyzických a dotknutých právnických osôb, orgánov územného plánovania (obcí, miest a krajov), dotknutých orgánov verejnej správy a Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR. Účastníci budú v elektronickom prostredí vzájomne komunikovať prostredníctvom sady e-formulárov, ktoré sú vytvorené pre rôzne životné situácie, napríklad obstaranie územného plánu, získanie dotácie na územnoplánovacie dokumentáciu, skúšky odbornej spôsobilosti na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie, rozhodovanie o stavebnej uzávere či výpis zo záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

O najzásadnejších zmenách v stavebných predpisov sme vás informovali v článku [Parlament definitívne schválil zmeny v stavebnej legislatíve. Od apríla nás čaká nový režim.](#)

V rámci kompetenčného rozloženia nedochádza k zásadným úpravám. Ostáva zachovaná pôsobnosť obcí a miest ako všeobecných stavebných úradov konajúcich v I. stupni, v rámci preneseného výkonu štátnej správy.

Zo súčasných okresných úradov v sídle kraja, odborov výstavby a bytovej politiky **prechádza pôsobnosť pre oblasť výstavby a vyvlastňovania na regionálne úrady územného plánovania a výstavby** zriadené v rámci organizačnej štruktúry Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR. Regionálne úrady pre územné plánovanie a výstavbu sú od 1. apríla 2024 zriadené vo všetkých krajských mestách. Ich adresy a kontakty nájdete [TU](#).

O novej ére územného plánovania sa viac dočítate [na tomto odkaze](#).

■ Prísnejšie podmienky EÚ na energetickú hospodárnosť budov prinesú ľuďom nižšiu spotrebu energií

Európsky parlament (EP) dňa 12.3.2024 schválil revíziu smernice o energetickej hospodárnosti budov (EPBD), ktorá zavádza množstvo nových povinností. **Jej cieľom je zabezpečiť, aby všetky nové budovy boli do roku 2030 bezemisné, čiže neprodukovali emisie z fosílnych palív. Tento stav majú do roku 2050 dosiahnuť aj existujúce rezidenčné a nerezidenčné budovy.**

Pomôcť dosiahnuť výstavbu bezemisných stavieb majú podľa európskych poslancov nástroje ako minimálne energetické štandardy pre verejné budovy či čiastkové ciele zníženia spotreby primárnej energie v obytných budovách. V stredobode záujmu je nasmerovanie pomoci zraniteľným zákazníkom a nájomníkom.

Najdôležitejšie body a zmeny, ktoré smernica prináša:

- nový štandard "Bezemisnej budovy" platný pre verejné budovy od 2028 a pre všetky od 2030;
- minimálne energetické normy pre budovy, ktorých cieľom je obnoviť tie energeticky najhoršie budovy;
- renovačné passpory, ktorých cieľom je ukázať vlastníkovi prínos a systematický postup obnovy jeho budovy krok za krokom;
- povinné solárne mandáty na budovách (napr. od 2027 všetky nebytové budovy musia mať solárne systémy);
- zefektívnenie energetických certifikátov budov;
- veľký dôraz na zavedenie finančných stimulov;
- veľký dôraz na poskytovanie technickej pomoci pre vlastníkov budov, ktorí si ju chcú obnoviť;
- zavedenie digitálneho denníka o budove, kde budú zaznamenávané všetky informácie o budove;
- nové požiadavky na prípravu pre nabíjačky na elektromobily v budovách; a
- postupné utlmovanie využívania kotlov na fosílna palivá v budovách.

O revízii smernice o energetickej náročnosti budov sa viac dočítate [na tomto odkaze](#) a [na tomto odkaze](#).

■ Zmeny pri poplatkoch za uloženie odpadu

Dňa 25.3.2024 začalo MPK k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. **o poplatkoch za uloženie odpadov** a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (číslo legislatívneho procesu LP/2024/124).

Hlavné ciele predloženej novely sú nasledovné:

Poláček & Partners

- **zníženie administratívnej záťaže obcí** pri poskytovaní príspevkov z Environmentálneho fondu prostredníctvom odstránenia povinnosti obce požiadať fond o vyplatenie príspevku.
- **zníženie administratívnej záťaže prevádzkovateľov skládok odpadov a odkalísk**, ktorí už Environmentálnemu fondu nebudú zasielať oznámenia o tom, že poplatník im neuhradil poplatok za uloženie odpadu,
- **zmena intervalu pre ohlasovanie množstva uloženého odpadu** a vybraných a odvedených poplatkoch za uloženie odpadu na skládke odpadov z pôvodného trojmesačného na ročný interval,
- **úprava požiadaviek pre získanie príspevku** podľa úrovne vytriedenia tak, aby sa podporilo triedenie zložiek komunálnych odpadov, ktoré sa vyskytujú v zmesovom odpade a znížilo sa množstvo nevytriedených zložiek komunálnych odpadov, a
- **zmena poplatkovej povinnosti v súvislosti s uložením inertného odpadu na skládku odpadu.**

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu nájdete [TU](#).

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete [TU](#).

■ Navrhovaná zmena vodného zákona

Dňa 28.3.2024 začalo vyhodnocovanie MPK k návrhu zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (číslo legislatívneho procesu LP/2024/121).

Účelom návrhu zákona je zabezpečiť **odstránenie legislatívnych bariér pri využívaní systémov tepelných čerpadiel**. Preto sa navrhovanou úpravou pre tepelné čerpadlá typu voda-voda zavádza **oslobodenie od povinnosti odvádzať platby a poplatky za využívanie energetického potenciálu povrchových a podzemných vôd**. Stále však bude potrebné dodržiavať podmienky environmentálnych cieľov určených pre útvary podzemných vôd, útvary povrchových vôd a chránené územia.

Podľa navrhovanej úpravy by mal mať štát (ako správca vodných tokov) pri vodoprávnom konaní pozíciu účastníka konania v správnom konaní.

Sprievodnú dokumentáciu k návrhu nájdete [TU](#).

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete [TU](#).

■ Predlžuje sa výnimka zákazu použitia olova a kadmia

Dňa 20.3.2024 začalo MPK k návrhu vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 465/2013 Z. z. o technických požiadavkách na elektrické zariadenia a elektronické zariadenia v znení neskorších predpisov (číslo legislatívneho procesu LP/2024/126).

Cieľom novely vyhlášky je transportovať európsku legislatívu vo veci obmedzenia používania určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach. V danom prípade

sa na základe smernice 2024/232 **predlžuje výnimka zo zákazu použitia olova a kadmia v elektrických a elektronických zariadeniach.**

Spríevodnú dokumentáciu k návrhu nájdete [TU](#).

Aktuálne štádium legislatívneho procesu nájdete [TU](#).

■ **Výzva z Programu Slovensko na prieskum a monitoring envirozátiaží**

Dňa 11.3.2024 vyhlásilo Ministerstvo životného prostredia ďalšiu výzvu na čerpanie finančných prostriedkov v rámci nového programového obdobia pre roky 2021 – 2027. Táto výzva je zameraná na **podporu zabezpečenia prieskumu a monitorovania environmentálnych záťaží**. Na tento účel je vo výzve alokovaných viac ako **31 miliónov eur**. Výzva bude financovaná z prostriedkov Kohézneho fondu (85 %) a Štátneho rozpočtu SR (15 %).

Cieľom výzvy je podporiť prieskum lokalít environmentálnych záťaží, ako aj vykonávať monitorovanie v lokalitách environmentálnych záťaží a zabezpečiť v nich priebežné systematické pozorovanie a vyhodnocovanie miery znečistenia. Účelom výzvy je zistiť a analyzovať súčasné a potenciálne riziká environmentálnych záťaží vo vzťahu k jednotlivým zložkám životného prostredia a zdraviu človeka.

Oprávnenými žiadateľmi budú Ministerstvo životného prostredia SR a Štátny geologický ústav Dionýza Štúra.

Viac o výzve sa dočítate na [tomto odkaze](#).

■ **Zníženie emisií o 90 % má len čiastočnú podporu**

Cieľ zníženia emisií skleníkových plynov o 90 % do roku 2040 navrhla Komisia ako míľnik k dosiahnutiu uhlíkovej neutrality. O návrhu teraz diskutujú členské krajiny. **Za je zatiaľ desať krajín, naopak trinásť krajín žiada ústupky. Návrh jasne odmietlo Česko, Poľsko a Grécko.**

Medzi argumenty odporcov patrí potreba rešpektovania národných špecifik, nedostatok zdrojov, prílišná ambicióznosť, či problém s priemyselnou konkurencieschopnosťou.

Viac o postoji jednotlivých štátov k návrhu sa dozviete na [tomto odkaze](#).

■ **Väčšina obyvateľov Slovenska by súhlasila s výstavbou veterných parkov v blízkosti ich bydliska**

Až 61 % obyvateľov Slovenska by súhlasilo s výstavbou veterných parkov v blízkosti ich bydliska. Vyplýva to z prieskumu, ktorý pre NIKA na Úrade podpredsedu vlády SR vypracovala agentúra IPSOS.

Za najväčšie benefity budovania veterných parkov považujú občania to, že elektrina vyrobená z veterných turbín neprodukuje žiadne emisie a pomáha tak bojovať proti zmene klímy, ale aj za energetickú sebestačnosť. Z prieskumu zároveň vyplýva, že až tri štvrtiny populácie (71 %) už v minulosti o veterných parkoch počulo. Najčastejšie sa o tejto téme

Poláček & Partners

dozvedali z televízie. Myšlienka budovania veterných parkov sa páči až 70 % obyvateľov a považujú ju za prínosnú.

Pre pilotné oblasti pre rozvoj veternej energie ráta plán obnovy s potenciálnym celkovým inštalovaným výkonom najmenej 300 MW. Vytvorenie týchto oblastí sa má uskutočniť do konca roka 2025. Zelená kapitola REPowerEU obsahuje rôzne reformy a investície v celkovej hodnote 403 miliónov eur, ktoré musia byť zrealizované do roku 2026.

Viac informácií o zelenej kapitole REPowerEU nájdete [na tomto odkaze](#).

O prieskume týkajúcom sa výstavby veterných parkov sa viac dočítate [na tomto odkaze](#).

Monitoring pre vás pripravili:

Roland Hogh

ADVOKÁTSKY KONCIPIENT

Šimon Hudák

SENIORNÝ ADVOKÁT

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu energetickej legislatívy nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahrádzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. a nezodpovedajú za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu energetickej legislatívy. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.

Ľudsky, k veci, plní energie.

[Prejsť na web](#)